

1. ÉLETÜNK ISTEN ELŐTT

Gyülekezeti óraszám: 1. Egyházi iskolák óraszám: 1.
(139. Zsoltár)

TEOLÓGIAI ALAPVETÉS

(Felhasznált irodalom: Artur Weiser: Die Psalmen II. Göttingen, 1987; Kálvin János: Zsoltárok; Magyarázatos Biblia, Luther Bibliafordítása, Dr. Karasszon Dezső: A Zsoltárok könyvének magyarázata (J. K.), 1995, Budapest)

Bevezető óra az érzésekről, Istennel való kapcsolatunkról. Mit jelent Isten fényében élni az életünket?

Isten színe előtt: Az Isten színe előtt kifejezés többször előfordul a Szentírásban, többféle hangsúllyal:

1. Isten színe előtt, azaz a szent helyen:

Ez a szent hely lehet a sátor, a templom vagy maga a menny.

„Az Úr ládáját bevitték, és odatették a helyére, annak a sáornak a közepén, amelyet Dávid vont fel. Akkor Dávid égőáldozatokat és békeáldozatokat mutatott be az Úr színe előtt.” (2Sám 6,17)

„Mert nem emberkéz alkotta szentélybe, az igazi képmásába ment be Krisztus, hanem magába a mennybe, hogy most megjelenjen az Isten színe előtt értünk. (Zsid 9,24)

2. Isten színe előtt, azaz szent időben:

Amikor Isten akaratát, vezetését, döntését keresi Isten népe.

„Hordozza Áron mindig a szíve fölött a döntéseket, amelyeket Isten színe előtt fog adni Izráel fiainak!” (2Móz 28,29) „Hozzatok ide törzsenként három férfit, hogy elküldjem őket. Induljanak el, járják be az országot, készítsenek róla leírást örökségüknek megfelelően, majd jöjjenek vissza hozzám.” (Józs 18,4)

3. Isten jelenlétében:

Amikor az ember nem szent helyen van, hanem annak a tudatában él, hogy Isten mindenhol mindig jelen van, és mérlegre teszi az ember tetteit.

„Ezekre emlékeztess és Isten színe előtt bizonyosságot téve kérd őket: ne folytassanak haszontalan szóharcot a hallgatók romlására. (2Tim 2,14)

Az Istenben bízó ember pontosan tudja, hogy az egész élete Isten színe előtt történik. Nincs olyan tette, szava vagy gondolata, amelyről Istennek ne lenne tudomása. Ez bátorít, erőt ad, és egyben féken is tart.

139. Zsoltár:

A zsoltáros Istennek három alapvetően fontos tulajdonságát fogalmazza meg:

- Isten mindent tud (omniscientia) 1. 2. versek
- Isten mindenütt jelen van (omnipresentia) 7–10. versek
- Isten mindenható (omnipotentia) 13–16. versek

A zsoltár központi gondolata az, hogy Isten mindenhol jelen van. Azaz: az ember mindig Isten színe előtt van. Ezt az igazságot járja körbe különféle megfogalmazásokkal a zsoltáros, aki a felirat szerint: Dávid. Kálvin úgy fogalmazza meg a zsoltár központi gondolatát, hogy a zsoltáros nem akar a képmutatás megtévesztő palástja alá elrejtőzni, ahol a legtöbb ember

menedéket keres, mert tudja, hogy lehetetlen, hogy Aki minket megformált anyánk méhében, és minden tagunkat megfelelő feladattal ellátott, ne tudná és ismerné életünket.

1-6. versek:

Isten mindentudó:

A zsoltár első egységében együtt jelenik meg az Isten jelenlétének és vizsgálódásának a gondolata. Ugyanezzel a gondolatpárral találkozunk a 11. zsoltárban is: „*Az ÚR ott van szent templomában, az ÚR, akinek trónja a mennyben van, lát a szemével, pillantása megvizsgálja az embereket. Az ÚR megvizsgálja az igazat és a bűnöst* (Zsolt 11,4–5)

A 3. versben szereplő kifejezés: „szemmel tartod”, (zarah) azt is jelenti, hogy kiválogat, elkülönít, rostál. Ahogyan a gabonát megrostálják, Isten úgy válogatja ki az útjainkat, úgy különbözteti meg az ember életében a jót és a rosszat.

A 3. vers végén a „gondod van minden utamra” kifejezés (szakan ige hifil) azt is jelenti, hogy sikeressé titted. Ez több mint az, hogy nem ér baj az úton. Isten megáldja a hívő ember életét. A hívő ember tudja, hogy Isten ismeri a szív titkát, amit előle elrejtteni nem lehet. (Zsolt 7,10) Egy ártatlanul vádolt ember védőbeszédének tűnik ez a zsoltár. A zsoltáros megáll Isten előtt, és kéri, hogy a tetteinek a mozgatórugóját ő vizsgálja meg. Azt, ami az emberek előtt elrejtve marad. A 10. parancsolat beszél erről a fajta vágyról, ami az ember szívében másoktól elrejtetten van. Mintha egy vizsgálat után lenne a zsoltáros, és azt mondja ki, hogy pontosan tudatában van annak, hogy Isten elől nem lehet elrejtteni egyetlen tettet sem. Ezért és a héber gondolatpárhuzamot gyakorló gondolkodás miatt az emberi különféle élethelyzeteit sorolja fel. A 4. versben a szavakról beszél a zsoltáros, amelyeket még ki sem ejt, de Isten már előre ismeri. Ezt két módon is lehet értelmezni Kálvin szerint. Egyrészt ez azt is jelentheti, hogy Isten már akkor is tudja, hogy mit akarunk majd mondani, amikor még azt mi magunk meg sem fogalmaztuk. Másrészt ez azt is jelentheti, hogy hiába is próbálna meg az ember bármit is elrejtteni, eltitkolni Isten elől, azt nem tudja megtenni, mert Isten mindent tud. Isten a szívet a szavaktól függetlenül ismeri. Az Istennel való kommunikációnak nem a nyelv az elsődleges csatornája. Az 5. versben arról van szó, hogy Isten minden oldalról körülvesz és a kezét rajtunk tartja. Mindkét kifejezés az oltalomra, védelemre utal. Isten nem csak passzívan, távolságtartóan van jelen a hívő ember életében, hanem aktívan, azaz kapcsolatban van az emberrel. Vigyáz rá, megőrzi. Isten egy láthatatlan pajzsot von az ember köré, védelmezi, nem csak tudja, hogy mi történik vele. „Isten keze” antropomorfizmus Isten védelme mellett az áldásnak is a szimbóluma. (1Móz 48,14) A hívő ember tudja azt, hogy Isten jelenléte védelmet jelent, ez számára magasztalásra és csodálatra ad okot.

6. versben Dávid megvallja, hogy Isten titkait felfogni, meghaladja az ember értelmi képességeit.

7–12. versek:

Isten mindenütt jelenvaló:

A második egység tovább fejtegeti a két korábbi gondolatot: Isten mindenhol jelen van, Isten oltalmaz.

A 7. versben a Zsoltáros Isten Lelkét említi meg, aki ebben az értelemben nem csak Isten ereje, hatalma, hanem Isten értelme és tudása is.

Költői kérdés, költői túlzással. Hiszen, az ember nem mehet sem a mennybe, sem a holtak hazájába. Ezek a végletek fejezik ki a lehetetlenségét az elrejtőzködésnek. Még ha az ember képes is lenne elmenni a világ legtávolabbi pontjára, a leghihetlenebb helyszíneire, ott sem maradhatna rejtve Isten elől. Ismét Isten kezéről szól a zsoltáros (10. v.) ez most a gondviselő vezetés szimbóluma. Az emberek elől el lehet rejtőzni azzal, ha az ember gyorsan eltűnik. Mint amilyen gyorsan a hajnalból reggel lesz. Az emberek elől el lehet menekülni a sötétben. De

Isten elől nem lehet. A 11. vers Kálvin szerint arról szól, hogy az ember sebessége nem elég ahhoz, hogy szorult helyzetében ki tudjon menekülni Isten látóköréből.

13–18. versek:

Isten gondviselése után Isten teremtői mivoltáról szól a zsoltár. A zsidó gondolkodás szerint a vese a lélekkel összefüggő szerv. A szív a gondolatok és az akarat szülőhelye, a vesék pedig az érzelmek, a lelkiismeret, az önértékelés központja. A kifejezés, hogy Isten alkottam meg az ember veséjét, azt is jelenti, hogy Isten vásárolta meg a lelkiismeretet is. A 14. versben van egy fordítási nehézség. Az újfordítás Istenre alkalmazza a félelmetes és csodálatos jelzőket. A héber szöveget lefordítva azonban legjobban úgy lehetne visszaadni az eredeti értelmet: „félelmetesen és csodálatosan alkottattam meg”. Luther fordítása: „*Ich danke dir dafür, daß ich wunderbar gemacht bin.*” Lefordítva: Köszönöm Neked, hogy csodálatosan megalkottál. A 15. versben Dávid az anyaméhet a föld mélyén lévő emberi szem számára elrejtett helyhez hasonlítja. Isten szötte-fonta-formálta meg az embert, az emberi szervezet szöveteit. A héber (rakam) ige azt jelenti, hogy Isten úgy alkotta meg az embert, ahogyan a kézműves sző, a fonalakat egymásba engedi és alkot belőle egy csodálatos és tökéletes szövetet. Hogyha egész éjjel ezen is gondolkodna, reggelre sem érne a végére. A végére kifejezés a reggelre utal.

19–24. versek:

A zsoltár utolsó szakaszában találkozunk azzal az okkal, ami miatt ez az imádság megszületett. Már a zsoltárelőjén kiderült, hogy egy bizonyos ügyben ártatlanul megvádolt ember Istenhez szóló imádságáról van szó, de a konkrét okokról nem beszélt. Panaszénekből ismert gondolatokat fogalmaz meg itt Dávid király. Életére törtek, ártatlanul megvádolták, és Istenhez fordult mint végső Ítéző bíróhoz. Isten ellenségeit személyes ellenségnek tekinti. Biztos abban a zsoltáros, hogy Isten igazságot fog szolgáltatni neki. Ahogy helyes úton járt eddig, ezután is azon szeretne járni.

VALLÁSPEDAGÓGIAI SZEMPONTOK

A prepubertás – pubertás korában lévő gyermeknek fontos a jó kapcsolat és a csoport. A társak biztos háttérrel, támaszt adnak neki. Ugyanakkor viszont jól is ismerik egymást, ami szintén biztonságérzet lehet a számára. Az óra alkalmas arra, hogy felismerje: Isten jobban ismeri őt bármilyen csoportnál, és emberi voltában szereti. Ez az elfogadás és szeretet különösen bátorító lehet a számára, mivel a kamaszok (kiskamaszok) állandó elfogadásra és szeretetre vágyakoznak.

A felnőttek nyomását elhárító mechanizmusuk nagyon erős ebben a korban, ezért fontos a valósághoz kötés és annak a segítése, hogy ő maga fedezze fel és mondja ki a felismeréseit. Emiatt szükséges, hogy a saját életében, élethelyzeteiben felfedezze, hogy Isten hogyan és milyen módon volt jelen. Viszont erős a kritikai érzéke is, tehát mindenképpen konkrét, de elfogadható és valóságos felismeréseknek kell lenniük ezeknek.

A TÉMÁHOZ KAPCSOLÓDÓ KÖVETELMÉNYEK:

<u>Minimum</u>	<u>Optimum</u>
-----------------------	-----------------------

<ul style="list-style-type: none"> • Bátorítással vegyen részt az órán a hittanoktató által kezdeményezett feladatokban, játékokban, közös beszélgetésekben, énektanulásban, közös éneklésben, imádkozásban. • Saját korosztályának és egyéni sajátosságainak megfelelő szinten: <ul style="list-style-type: none"> ○ Tudja segítséggel a 139. zsoltár leglényegesebb tartalmi összefüggéseit. ○ Ismerje és tudja értelmezni segítséggel a lecke Igéjét: Zsoltárok 91,1–2. 	<ul style="list-style-type: none"> • Önként és aktívan vegyen részt az órán a hittanoktató által kezdeményezett feladatokban, játékokban, közös beszélgetésekben, énektanulásban közös éneklésben, imádkozásban. • Saját korosztályának és egyéni sajátosságainak megfelelő szinten: <ul style="list-style-type: none"> ○ Tudja önállóan értelmezni a 139. zsoltárt, és a tartalmi összefüggéseket megfogalmazni. ○ Tudja önállóan értelmezni a lecke Igéjét és tanulja meg: Zsoltárok 91,1–2.
---	---

ÓRAVÁZLAT JAVASLAT

Fő hangsúly: Isten jelen van az életünkben!

Kognitív cél: Annak a felismertetése, hogy a teremtető és mindenható Isten alkotta és kíséri életünket.

Affektív cél: Olyan érzések keresése, amelyek átélése Isten jelenlétére utal.

Pragmatikus cél: Olyan élethelyzetek felidézése, keresése, átélése, melyek egy-egy szituációban Isten jelenlétét mutatják a tanuló számára.

Óra fő része	Javaslatok	Tananyag, célhoz kapcsolódás
Motiváció, ráhangolódás, előzetes ismeretek aktiválása	<p>1. Beszélgetési lehetőség:</p> <p>TK-motivációs része alapján: Az 1. kép alapján beszéljük meg:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kik ismernek téged? • Miben nyilvánul meg, hogy ismernek? • Kit írnál a kérdőjel helyére, aki ismer téged? • Miért jó az, ha valaki ismer bennünket? • Mit jelenthet az, hogy Isten ismer téged? <p>2. MFEI 1. feladata alapján:</p> <p><u>élethelyzetek gyűjtése</u> és megbeszélése a rajzon található kifejezésekhez.</p>	<p>Tankönyv</p> <p>Munkafüzet – 1. feladat. Különböző élethelyzetek gyűjtése – rámutatás arra, hogy Isten ismer és jelen van a különböző élethelyzetekben.</p>
Feldolgozási javaslat	<p>1. Használjuk a három részre osztott mondanivaló kifejtéséhez a TK-ben szereplő képeket!</p>	<p>Tankönyv beszélgetés</p> <p>a zsoltár mondanivalójának</p>

	<p>Ügyeljünk arra, hogy az irányított kérdésekkel megalapozzuk a zsoltárban szereplő képek, kifejezések megértését!</p> <p>A További ötleteknél található montázs alapján beszélgessünk.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Milyen élethelyzetek jutnak eszedbe a képekről? <p>Ehhez kapcsolódva beszélhetünk arról, hogy <u>Isten mindent tud</u>, életünk apró mozzanatait és különleges fordulatait is ismeri.</p> <p>Ehhez a részhez kapcsolódva olvassuk el a zsoltár 1. szakaszát („Uram, te megvizsgálasz...” sortól a „kezedet rajtam tartod” sorral bezárólag)</p> <p>Beszélgessünk a 2. képről: Gyerek a kosárba bújva.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Miért bújt el? • Ha nem játszunk, miért szeretnénk elbújni? • Milyen érzés, ha senki nem tudja, hol vagy? • Érezted-e már, hogy mindenki előtt szeretnél elbújni? <p>A második gondolatkör: <u>Isten mindenütt jelen van</u></p> <p>Ehhez a részhez kapcsolódva olvassuk el a zsoltár 2. szakaszát („Hova menjek lelked előtt...” sortól a „mint a világosság” sorral bezárólag)</p> <p>Beszélgessünk a 3. képcsoportról: Magzat az anyaméhben, az élet csodája.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hogyan él a magzat? • Hogyan táplálkozik, fejlődik? <p>Ehhez a részhez használhatjuk a Tudod-e? felület két egymással összefüggő gondolatát: Isten, mint szövőmester és a DNS spirális szerkezete.</p> <p>Az alkotó <u>Isten mindenható</u> voltáról beszéljünk itt: mindent megtehet, életünk fonalát kezében tartja.</p> <p>Ehhez a részhez kapcsolódva olvassuk el a zsoltár 3. szakaszát („Te alkottad veséimet...” sortól a „mily hatalmas azoknak száma” sorral bezárólag)</p> <p>2. Aranymondás:</p>	<p>magyarázata a képek segítségével:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a mindent tudó, • mindenható, • mindenütt jelenlévő Istenre való rámutatás <p>MFEI 2. feladat</p> <p>Annak hangsúlyozása, hogy Isten az, aki</p>
--	--	---

	<p>„Uram, te megvizsgálasz és ismeresz engem. Szemmel tartod járásomat és pihenésemet, gondod van minden utamra” (Zsoltárok 139,1;3)</p> <p>- Oldjuk meg a MFEI 2. kapcsolódó feladatát! - Vigyük az órára az aranymondás szavait egy-egy külön lapra felírva! Osszuk ki a lapokat, majd kérjük meg a tanulókat, hogy alkossanak utat a lapokból a táblán úgy, hogy a szavak sorrendje megfelelő legyen!</p> <p>3. Egy megkezdett történet befejezése gondolatban és írásban.</p> <p>A MFEI 3. feladatát megoldhatják a gyerekek egyéni, csendes munkával. Az egyéni munka eredményét csak az mutassa be, aki vállalkozik rá.</p> <p>4. Mit jelentenek az eddig megbeszéltek számomra?</p> <p>A témához való személyes viszonyulást formálhatja a MFEI 4. feladatának megoldása: Ki vagyok Isten előtt és hogyan fordulhatok hozzá?</p> <p>5. Énekjavaslat:</p> <p>Áldd, lelkem, Istened... (TK 4. ének)</p>	<p>cselekszik az életünkben, aki ismeri útjainkat</p> <p>MFEI 3. feladat Különböző élethelyzetek megoldása Isten jelenlétében</p> <p>MFEI 4. feladat</p>
Munkáltatás	<p>Fonás, szöveg kipróbálása, egyszerűbb alkotás, esetleg könyvjelző fonat készítése Kapcsolódás a mondanivalóhoz: A Tudod-e részhez kapcsolódva A „Te alkottál” úgy is fordítható: te szóttél-fontál engem. Isten az alkotónk, életünk fonala kezében van. A DNS-spirál is fonalszerű szerkezetű</p>	Tankönyv
Házi feladat	MFEI 3. vagy 4. feladata, ha az órán nem szánunk rá időt	

TOVÁBBI ÖTLETEK

Képelemzési és szövegelemzési módszertani segédlet

Tankönyv: 8-9. oldal

A képen látható:

- Infógrafika: egy fiú, körülötte gondolatbuborékban szövegek és egy kérdőjel
- Szemléltető illusztráció: egy gyermek kosárban, kinéz belőle
- Szemléltető illusztrációk: magzat az anyaméhben
- Szemléltetés: DNS

A szöveg: 139. zsoltár

Instrukció a képolvasáshoz és a kapcsolódó szöveg elemzéséhez

1. Képolvasási javaslat:

- Min gondolkodik a fiú?
- Te mire gondolsz Istennel kapcsolatban?
- Ki elől bújt a kosárba ez a gyermek? Miért?
- Te elbújtál-e már valaki elől?
- Szoktál-e még bújócskát játszani? Miért jó ez a játék? Történt-e már olyan, hogy nem találtak meg? Mit éreztél?
- Isten elől senki sem tud elbújni. Miért?
- Gondoltál-e már arra, hogy Isten mindig lát téged, még ha nem is tudsz róla?
- Figyeld meg a 9. oldalon lévő apró képeket! Mit látsz rajtuk? Van-e otthon rólad vagy a testvéreidről ehhez hasonló kép?
- Mit örököltél a szüleidtől? Kire hasonlítasz inkább?
- Kihez hasonlítasz a viselkedésedben?
- Mi az a DNS? Nézd meg a képet a *Tudod-e?* szövege mellett?

2. Szövegelemzés

- Miről szól a 139. zsoltár?
- Mit tud Isten rólad?
- Mit tart szemmel?
- Mit jelent: „... kezedet rajtam tartod”?
- Ha Isten elől el akarnál bújni, hova bújhatnál? Mit mond a zsoltáros? Sorold fel!
- Miért írja a zsoltáros „Mily drágák nekem szándékaid...”?
- Miért magasztalja Istent? Te hogyan magasztalod Istenedet?

Beszélgetéspontok az aranymondáshoz

„Uram, te megvizsgálasz és ismeresz engem. Szemmel tartod írásomat és pihenésemet, gondod van minden utamra.”

- Miért érezheti magát az ember biztonságban ezen a földön, ha hisz Istenben?

Montázs:

A montázst felhasználhatjuk a feldolgozáshoz.

- Milyen élethelyzetek jutnak eszetekbe az alábbi képekről?

Instrukció:

Minden élethelyzetnél, amit konkretizálnak a gyerekek, akár jó vagy rossz, említsük meg, hogy Isten erről az élethelyzetről is tud.

Szoborcsoport-fotó (aranymondáshoz)

Az osztályt négy részre osztjuk (nagy létszám esetén 8 részre) Minden csoport kap egy szöveget, amit szobor-formában meg kell jeleníteni. A kész „szobrot” lefényképezhetjük, ha a gyerekek is hozzájárulnak. Jó lenne, ha azonnal meg is tudnánk mutatni a képeket, egymás után kivetítve, és így tanulnák meg a gyerekek a szöveget.

Aranymondás felosztása:

1. Örül a szívem és ujjong a lelkem.
2. Testem is biztonságban van.
3. Megismerteted velem az élet útját.
4. Teljes öröm van tenálad.

Imádságra nevelés:

<p>Zsoltár</p> <p>a) Előkészület Mindenki kap egy-két sort a 139. zsoltárból. Minden lapon legyen sorszám. A bibliai verseket összekeverve osszuk ki. De senki sem látja a másik szövegét.</p> <p>b) Zsoltárszöveg átírása</p>	<table border="0"> <tr> <td>műfaj</td> <td>többféle</td> </tr> <tr> <td>megfogalmazás</td> <td>hittanosok</td> </tr> <tr> <td>imádkozás</td> <td>hangosan</td> </tr> <tr> <td>csoport felosztása</td> <td>nincs</td> </tr> <tr> <td>kapcsolódás</td> <td>TK 8-9. o.</td> </tr> <tr> <td>hely</td> <td>óra vége</td> </tr> <tr> <td>fejlesztési terület</td> <td></td> </tr> </table>	műfaj	többféle	megfogalmazás	hittanosok	imádkozás	hangosan	csoport felosztása	nincs	kapcsolódás	TK 8-9. o.	hely	óra vége	fejlesztési terület	
műfaj	többféle														
megfogalmazás	hittanosok														
imádkozás	hangosan														
csoport felosztása	nincs														
kapcsolódás	TK 8-9. o.														
hely	óra vége														
fejlesztési terület															

<p>Feladatutasítás: Olvasd el a lapon található zsoltáridézetet. Írd át a saját szavaiddal. c) Szövegolvasás Feladatutasítás: Álljatok körbe sorban a lapon látható számok szerint. Olvassuk fel az átírt imádságot. d) Zsoltár felolvasása Feladatutasítás: Olvassuk fel a zsoltárt soronként, felváltva fiúk és lányok.</p>	<table> <tr> <td>hittanosok</td> <td>• zsoltár szövegét</td> </tr> <tr> <td>hittanoktató</td> <td>kísér</td> </tr> <tr> <td>eszközök</td> <td>• nyomtatott zsoltárversek</td> </tr> </table>	hittanosok	• zsoltár szövegét	hittanoktató	kísér	eszközök	• nyomtatott zsoltárversek
hittanosok	• zsoltár szövegét						
hittanoktató	kísér						
eszközök	• nyomtatott zsoltárversek						

Órakezdéshez:

Ismerkedő játék: Amennyiben nem egy összeszokott csoportunk van, indíthatjuk az órát egy ismerkedő játékkal is, pl. a „hacsi-pacsi” játékkal. Az ismerkedő játék után is jól kapcsolódhatunk a TK motivációs részéhez, és beszélgethetünk arról, ki ismer bennünket, és miért jó ez, ill. hogyan ismer minket Isten.

Ismerkedős játék: HACSI-PACSI

Játék típusa: jégtörő, energetizáló, ismerkedős

Szükséges eszközök: székek

Előkészület:

Körbe rakunk székeket. Eggyel kevesebbet, mint ahány gyermek van.

Játék menete:

Egy önként jelentkezőt (kérdező) kiküldünk a teremből. Kiválasztjuk a hacsi-pacsi játékost. Behívjuk a kérdezőt, aki tetszés szerinti kérdéseket tesz fel. Amikor a hacsi-pacsi játékoshoz ér, akkor a kérdés feltevése után azt kiáltja, hogy: hacsi-pacsi. Ekkor helyet kell cserélni mindenkinek. Akinek nem jut hely, az fog kimenni, kérdezni.

Variációk:

A játékvezető megad egy témát, ami alapján kérdéseket kell feltenni.

Témakörök: - hobbi, - sport, - zene, - filmek, - legek (kedvencek)

Idegen nyelven is lehet játszani, akkor ugyanazt a kérdést lehet feltenni mindenkinek.

Szoborjáték – nagyobb létszám esetén kis csoportokban is játszhatjuk

A táblára felírunk különböző érzelmeket: pl. öröm, szomorúság, gyűlölet, harag, félelem, undor, megvetés, meglepetés, aggodalom, siker, unalom, türelmetlenség, rettegés, közöny, csodálkozás. A szívesen vállalkozó gyerek kiválaszt egyet és bemutatja társainak, úgy, hogy mozdulataival, testtartásával egy szobrot alakít. A társak kitalálják, mit jelenített meg. Aki eltalálta, bemutathat egy másik érzést (ha kedve van hozzá). *(alapötlet forrása: Kósáné Ormai Vera: Személyiségfejlesztő játékok – 6. o.)*

A játék végén rámutathatunk, hogy Isten jelen van az életünkben akkor is, amikor örömet, akkor is, amikor szomorúságot érzünk, vagy más érzéseink vannak.

Feldolgozáshoz:

Indíthatjuk a feldolgozást a zsoltár szövegének felolvasásával is, rámutatva arra, hogy Dávid imádkozik Istenhez, aki minden helyzetben világosságot jelent számára.

A felolvasás után beszéljünk a hármass felosztású mondanivalóról, a TK képeiről beszélgetve mutassunk rá a zsoltár mondanivalójára.

Ha mozgalmasabbá szeretnénk tenni az órának ezt a részét, a MFEI 3. feladatát csoportmunkában is megoldhatjuk. Egy-egy csoport dolgozzon egy-egy történet-befejezéssel. Figyeljünk arra, hogy mindenképpen hagyjunk időt a csoportok munkájának bemutatására!

Énektanuláshoz:

Népdalzsoltárok:

A 139. és a következő leckékben szereplő zsoltárokhoz tanulhatunk népdalzsoltár-feldolgozásokat. A következő web-helyen találunk népdalzsoltárokat kottával:

<http://www.szepe.hu/nota/zsoltar/index0.html>

Zenehallgatás:

Meghallgathatjuk az órán a 139. zsoltárt a Gryllus Dániel - Sumonyi Zoltán: Tizenöt zsoltár című CD-jéről. E változathoz kottát is találunk a következő web-helyen:

<http://www.szepe.hu/nota/gryllus/>

Drámapedagógiai ötlet: Védett személy:

Sorsoljunk/válasszunk ki valakit a csoportból. Állítsuk középre, majd a csoport többi tagjából (és magunkból) formáljunk egy védőkíséretet a számára. Kísérjük végig a termen (gondoljuk ki előre az útvonalat), rakjunk el mindent, ami az útjába kerülhetne, teljesen vegyük körbe, hogy még véletlenül se érje semmi bántalom. (Mint mikor pl. a rendőrök egy védett személyt kísérnek.) A végén kérdezzük meg a kiválasztott hittanost, hogy milyen érzés volt az, hogy ennyien figyeltek a biztonságára, hogy érezte magát ott középen? Utalhatunk Pál apostolra is, akit egy római különítmény védett hasonló módon a feldühödött tömegtől. (ApCsel)

Drámapedagógiai ötlet: Megjelenítés:

Olvassuk fel a 139. zsoltár 1-12 verseit, gondoljuk végig, hogyan tudnánk szavak nélkül, pantomimmal, a mozdulatainkkal illusztrálni, megjeleníteni. Ha olyan a csoport, kisebb párokban-hármasokban is kidolgozhatjuk és megmutathatjuk egymásnak. Ne legyen verseny!

INSTRUKCIÓK A MUNKAFÜZET FELADATAIHOZ

MFEI EI 8. o. 2. feladat / MFGY 7. o. 2. feladat

A zsoltár szövegéhez mint költeményhez közelít.

Alkalmas arra, hogy felmutassuk: Isten az, aki cselekszik, az Ő akarata és cselekvése határozza meg az én életemet.

Magyar nyelvből a mondatelemzéssel és a verselemzéssel is gyakorlatokban, feladatokban találkozott már e korosztály.

MFEI 9. o. 3. feladat / MFGY 8. o. 3. feladat

A tanulók különböző, összetett érzelmeket megmozgató helyzetek közül választhatnak. Mind a választással, mind a történetírással segítjük az átélést. Egyes sz. 3. személyben írjanak, így nem kell túlságosan kiadni magukat, akkor sem, ha saját érzéseiket mozgósítják.

Mivel érzékeny területek kerülnek elő, ne erőltessük a felolvasást, még akkor sem, ha szorgalmi, házi feladat volt e feladat. A szituáción való elgondolkodásnak, az érzések átélésének akkor is van értelme, ha nem osztják meg az eredményt velünk a tanulók. Tartsuk tiszteletben érzékenységüket, szégyenérzetüket! Ha erre nem figyelünk, könnyen elveszíthetjük a bizalmukat.

MFEI 9. o. 4. feladat / MFGY 8. o. 4. feladat

Az Isten könyve kép rámutat, hogy Isten ismeri életem napjait. A köszönetre, kérésre utaló feladat a személyes kapcsolatot hangsúlyozza. Isten nem idegen, mindenek feletti hatalom, hanem bizalommal fordulhatok hozzá.

A témához felhasználható énekek:

Református énekeskönyv: 139. zsoltár: Uram, te megvizsgálasz engem... (dall. RÉ 30. Zsolt. Dicsérlek, Uram...)

Református énekeskönyv: 329. dicséret 2. verse: Nem éltem még e föld színén... (+BS)

Berkesi Sándor: Az Úrnak zengjen az ének: 272. 1-4. 6-7. verse: Mi kegyes Atyánk... (dall. RÉ 161. dics. Siess keresztyén...)

Hittankönyv: 19. Tebenned bízunk: 90. zsolt. 1. 9. verse (+RÉ, BS)